

I. RÉSZ

Gyakran látjuk az asztali táblás játékokon az „5-99 évesek számára” feliratot. Kitehetnének akár az internetre is: kisiskolástól a nagyszülőkhöz voltaképpen mindenkinek ugyanazt nyújtja. Játékot: ismert és ismeretlen, stratégiát és lövöldözést, egyéni- és csapatküzdelmeket, és mindezek keverékeit. Azonnali és gyors hozzáférést: a kultúra digitalizált darabjaihoz, szépirodalomhoz, képekhez, zenéhez. Tananyagokhoz, lexikonokhoz, tudástárakhoz. Térképekhez, napi hírekhez, időjárás-jelentésekhez. Utazási információkhoz, nyitvatartási időkhöz. Kényelmes és (gyakran) olcsóbb vásárlást: könyveket, élelmiszereket, repülőjegyet. És kapcsolatot, minden mennyiségben: elektronikus levelezéssel, ingyenes internettelefonnal, beszélgetőszobákkal, fórumokkal, osztálytárs-oldalakkal. Ügyintézését sorállás helyett (remélhetőleg egyre többfelé), kormányval, bankkal, közmujszolgálatóval. És még hosszan folytathatnánk a sort.

Az internet a mindennapok része lett, aki megszokta és megszerette, nagyon nehéznek érzi nélküle. Gyerekeink már így nőnek fel: ők a digitális óslakosok, akikhez képest mi csak „bevándorlók” vagyunk. Aki még nem ismeri, annak kedvét szegheti egy-egy ostoba hír, félelmet keltő tudósítás. Gondolhatja azt, hogy drága, hogy veszélyes, hogy kártékony a személyiségre és az egészségre. Van, aki egyenesen büszke arra, hogy ő nem „hisz” az internetben, és nincsen szüksége rá. Szöveget írógéppel, levelet tollal és papíron, vásárlást cekkerrel, keresést könyvtárban. Éljen ki-ki kedve szerint. De azért egyszer, legalább egyszer érdemes felemelni a fedelet és bekukkantani a ládába: hátha mégis olyan világ nyílik abból, ami szerethető, ami megkönnyíti az életet és a tudásszerzést, mértékkel használva is hasznosan szolgál, s mindemellett még színes, érdekes, izgalmas és szórakoztató is. Hogy legalább tudjuk, mit mulasztunk el.

Z. Karvalics László
Információs társadalom kutató
Budapesti Műszaki Egyetem